

ἀπ' τὰ καθαρὰ θεῖα ὀνόματα ἢ μὲ κάποιον περικόψιμο, ἢ μὲ κάποιον περίσσευμα, ἢ τέλος μὲ κάποιον παρατονισμό, γὰρ νὰ μὴν ἔχουν οἱ κοινοὶ θνητοὶ ἀπαλλάχτα τὰ θεῖα ὀνόματα. Ἔτσι λοιπὸν κανένα ζὸν τὸ Χριστὸ δὲ λέγανε Ἐμμανουήλ, τὸ ἀτομικὸ ἔνομα εἴτανε μοναχὰ Μανουήλ(4) ἀπ' τὸ Σωτῆρ εἶπανε Σωτήριος > Σωτήρης, ἀπ' τὸ Ἀνάστασις, Ἀναστασία καὶ ἀπ' ἀπὸ Ἀναστάσιος, ἀπ' τὸ Σταυρὸς > Στάβρος ἔτσι λοιπὸν καὶ ἀπ' τὸ Χριστὸς > Χριστός, πού ἀπ' τὸ ἓνα μέρος ἀκολουθεῖ τὸ γλωσσικὸ νόμο τοῦ παρατονισμοῦ, πού εἶπαμε, καὶ ἀπ' τ' ἄλλο τὴ θεοφοβὴ συνήθεια νὰ διαφέρει ἀπ' τὸ θεῖο ἐπίθετο β') τοὺς ἱαμπικούς ἀφοῦς στίχους τοῦ Πτωχοπρόδρομου :

« Πάππου γὰρ εὐμοίρηκα Προδρομονόμου καὶ θεῖον ἔσχον Χριστόν ὠνεμασμένον » (κοῖτα Κοραῖ Ἀτακτ. Α' σ. ζ', πού πολὺ σωστὰ σύφωνα μὲ δὲ εἶπαμε διορθώνεται ἡ λαθεμένη γραφὴ Χριστόν τοῦ Fabri-cius) (5) γ' τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Χριστίνας (Ἰουλ. 24) πού καὶ ἡ Ρωμᾶν ἐκκλησία Cristina καὶ ὄχι Crestina τὸ λέει, κ' εἶναι βέβαια τὸ Χριστίνα θηλυκὸ ἀπ' τὸ Χριστός, ὅπως τὸ Παυλίνα ἀπ' τὸ Παῦλος, τὸ Πειρίνα ἀπ' τὸ Πέτρος κλπ.

Τώρα μνήσκει νὰ δοῦμε, ἂν τὸ σημερινὸ μας Χριστός εἶναι τὸ ἀρχαῖο ἐκεῖνο, ἢ ἐτοῦτο τὸ νέο. Ἡ χριστιανικὴ παράδοσις ἀπ' τ' ἀρχαῖα ὀνόματα κρατῆτε μόνον ἐκεῖνα πού περάσανε καὶ στὸ χριστιανισμὸ λ. χ. Δημήτριος, Νικόλαος, Μάρκος κτλ. καὶ μόνον σὲ νεότερες ἐποχὰς ἄρχισαν οἱ Ἕλληνες νὰ δαναεῖζονται καὶ ἀπ' τὴν ἀρχαιότητα ὀνόματα. μὰ πάντα μεγὰ καὶ δοξασμένα, καὶ ποτές κοινὰ καὶ ἄγνωστα στὴν ἱστορία. Τὸ δικό μας Χριστός δὲ φαίνεται καθόλου νὰ εἶναι τὸ ἀρχαῖο Χρησιος κ' γιατί εἶναι λαϊκὸ, καὶ λοιπὸν κρατᾷ ἀπ' τὴ χριστιανικὴ παράδοσις, β') γιατί δὲ σώζεται στὴ λαϊκὴ γλώσσα τὸ ἀρχαῖο ἐπίθετο χρησιός, πού νὰ πῆς πὼς στήριζεται στὸ γλωσσικὸ μας αἵστημα τὸ Χρησιος ἀπ' τὸ χρησιός, ὅπως στήριζεται τὸ Λάμπρος ἀπ' τὸ λαμπρός, καὶ τὸ Εἰνθη ἀπ' τὸ ξανθὴ, καὶ γ') δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς τὸ πήραμε σὲ κατοπινὸς χρόνους ἀπ' τὴν ἀρχαιότητα, γιατί ὀνόματα ἀρχαῖα Χρησιος μᾶς εἶναι γνωστὰ τουταδὰ πένου κάτω :

4) Ἔτσι καὶ ὁ Πτωχοπρόδρ. προσφωνεῖ τὸν Κομνηνὸν : « Ἐμμανουήλ παμβασιλεῦ, παρὰ σαρανταπέντε » (βιβλ. β'. 374) δηλ. ὁ Ἐμμανουήλ (= Χριστὸς), μὰ κατώτερος ἀπὸ κεῖνον κατὰ τὴ συλλαβὴ ΕΥ=πέντε καὶ σαραντα, ὅπως πολὺ σωστὰ τὸ ἔγγισε ὁ Κοραῖς. Ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸν Μανουήλ ἔγινε τὸ νεοελληνικὸν Μανώλης, πού οἱ ἀσκάλοι μᾶς μὲ περίσσεια ἀμύθεια, καὶ ἄλλη τὴ γ' ἀσέβεια, τὸ ἐξελληνίσαν(!) στὸ Ἐμμανουήλ.
5) Παρακαλῶ τὸν ἀγαπητὸ κ. Ν. Βέη νὰ μᾶς πῆ ἂν ἔχει καὶ ἄλλὰ Βυζαντινὰ κείμενα, πού νὰ βρισκῆται τὸ Χριστός μὲ τ καὶ νὰ μᾶς τὰ καταλογίσαι σ' ἓνα σοφὸ του ἀρθρῶν ἂν ἐκεῖνο γιὰ τὸ Παρθενὸς ἔγω, ἐδῶ πού βρισκόμεθα, καὶ ἀπὸ πού ἔθρα πολὺ εἶναι.

μήτρης(καὶ τὶς ἀποδείξεις παραλλαγῆς του) δὲν τὸ πήραμε μήτε ἀπ' τὸν Πολιορκητὴ Δημήτριον, μήτε ἀπ' τὸ Φαληρέα Δημήτριον, μήτε ἀπ' τὸν ἄγγονα τοῦ Φαληρέα, τὸ Δημήτριον, μήτε ἀπ' τὸ Δημήτριον Σκέψιο, μήτε ἀπὸ κανέναν ἄλλον, παρὰ μόνον ἀπ' τὸν Ἀηδημήτην, καὶ ὅπως τὸ Μάρκος δὲν τὸ πήραμε ἀπ' τὸν Πλαῦτο, μήτε ἀπ' τὸν Αὐρήλιο, μόν' ἀπ' τὸν Ἀημάροκ τὸν ἐθαγγελιστὴ, καὶ τὸ Χρυσόστομος ἔχει ἀπ' τὸ Δίωνα, μόν' ἀπ' τὸν πατέρα Ἰωάννην τὸ Χρυσόστομο κτλ. κτλ. ἔτσι καὶ τὸ Χριστός δὲν τὸ πήραμε ἀπὸ κανέναν ἀπ' τοὺς ἀσήμεντους ἐκεῖνους Χρησιούς, μόνον ἀπ' τὸ Χριστὸ Ἰησοῦ.

Ἀκόμα τὸ δικό μας τὸ Χριστός ἔχει καὶ ἄλλη νεότερη ἀρχὴ : Γνωστὸ, πὼς ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα ἀπ' ἀρχῆς περικόπτει χαϊδεφτικὰ (ἢ καὶ κοροιδεφτικὰ) εἴτε ἀπ' τὸ τέλος, εἴτε ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὰ ἀτομικὰ ὀνόματα, καὶ ὁ λόγος εἶναι ψυχολογικός. Ὅπως δηλαδὴ τὸ κάθε μικρὸ εἶναι χαϊδεμένο (ἢ ἀλλιῶς, καταφρονεμένο) ἔτσι καὶ τὸ ὄνομα, γενωμένο μικρότερο στὶς συλλαβὰς, παρῆται χεροπιαστὰ τὸ ἠθικὸ χάδι (ἢ καὶ τὸ καταφρόνιο) ἐκεῖνο πού τὸ λέει στὸ ἄτομο πού νοματίζει. Ὅπως λοιπὸν ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι : Ἀλεξίς > Ἀλέξανδρος, Ἀμφίς > Ἀμφιάροος, Ἀμύνās > Ἀμύνανδρος, Δεινών > Δειναρχος, Εὐχρίς > Εὐχρησιος, Ζεῦξίς > Ζεῦξιππος, Ἰφίς > Ἰφιάνασσα, Μένων > Μενάνδρος, Κλέομις > Κλεομένης, Λύσις > Λύσανδρος, Πόλυμις > Πολύμνητος, Πολυξὸς > Πολυξένη κτλ. κτλ. ἔτσι εἶπαμε κ' οἱ νεότεροι Ἀνάσιος > Ἀναστάσιος, Δημιός > Δημήτριος, Κώστας > Κωσταντῆς, Μάνος > Μανώλης, Μένος > Μενέλαος, Νίκος > Νικόλαος, Ξένος > Ξενοφώντας κτλ. κτλ. κατὰ τοῦτα λοιπὸν εἶπαμε καὶ Χριστός ἀντὶ Χριστόδουλος ἀκόμα καὶ Χριστός ἀντὶ Χριστόφορος, (σύγκρινε : Ἀριστός ἀντὶ Ἀριστόβουλος, ἀντὶς Ἀριστείδης), ὅστε καὶ ἀπὸ τὴ παραγωγὴ καμῖαν ἀντάμωσι μὲ τ' ἀρχαῖο Χρησιος δὲν ἔχει, ἔχει ὅμως μὲ τὸ Χριστός, καὶ λοιπὸν ἴδια πού λέτε.

M. ΦΙΛΙΝΤΑΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ Πυρρῆς κατηγορεῖται τὸ Μερκούρη πὼς δὲν εἶναι ρήτορας καὶ δὲν ξέρει νὰ βγάλει καλοὺς λόγους.
— Φοβερὴ κατηγορία αὕτη, κ' ἔχει μεγάλο δίκιο ὁ Πυρρῆς, ἀπὸ ἴσασιν τὴν ὁ Μερκούρης μόνον ἔργα μᾶς ἔδειξε. Τοὺς λόγους καὶ τὰ λόγια τὰ χάρισε, φαίνεται, στὸν Πυρρῆ.
— Θὰ συστήσουμε στοὺς φίλους μας μερικοὺς ὑποψήφιους Δημ. Συμβούλους πού θὰ ἀφελήσουν τὸ Δῆμο, ἂν πιτύχουνε τὸ Σπύρο τὸν Πάττη, τὸ δικηγόρο, τὸ Μανώλη τὸν Μπούκη καὶ τὸ Λουκιανὸν τὸ Φιλιππίδη, τοὺς μηχανικούς, τὸ Ν. Οἰκονομόπουλο καὶ τὸ Φαραντῆτο, τοὺς γιατροὺς, τὸ Γιάννη τὸ Φωτίου, τὸν τραπεζίτη, τὸν Καίρη τὸν καπνέμπορο καὶ τὸν Ἰσίδιο Δημ. Σύμβουλο, τὸν Κώστα τὸ Χριστοφῆ.
— Ἀπὸ κάποιον ἄρθρο τῶν «Καιρῶν» : «Καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ προμαντεύσωμεν ἡ Δημοσιὰ Ἐκπαίδευσιν ἐν Ἑλλάδι χειριζομένη ὑπὸ ἀμαθῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπουργῶν, θὰ καταστῆ ἀνεξίτητος προσεχῶς καὶ θὰ ἀποδίδῃ εἰς τὴν κοινωνίαν ἀντὶ νέων ἐκπαιδευτῶν ἔθλα καὶ κούτσουρα ἀκτέργαστα, ἄχρηστα δὲ ἐκπαιδευτικὰ, τὴν πολιτείαν καὶ τὴν κοινωνίαν».
— Οἱ κημένοι οἱ «Καιροὶ» φοβοῦνται γιὰ τὸ μέλλον καὶ δὲ βλέπουν τὸ παρόν. «Θὰ καταστῆ καὶ θὰ ἀποδίδῃ» δὲ λένε πᾶς σήμερον γιὰ τέτοια ζητήματα, δὲν εἶναι τῆς μόδας, ἀπὸ «κατέστη καὶ ἀπέδωκε» τοὺς ἀγλαοὺς καρπούς του τὸ σύστημα.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Νεαρό δραματογράφ. Κάποιος πού κατὶ νιώθει ἀπὸ τὰ ξένη, χωρὶς νὰ κάνει καὶ τὸν εἰδικὸ, μᾶς εἶπε νὰ τοῦ ἀπαντήσουμε, πὼς ἂ δὲν εἶπουν νεαροὶ θὰ εἴδουν παραπολὺ τεμπέλης, ἀπὸ δὲν πᾶς μοναχὸς σου νὰ ψάξεις ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά, βιβλιογραφίαι καὶ καταλόγους. Γιὰ εὐκολία σου ὅμως σὲ περπατήματα, γιὰ ἄλλα μὰζι, στὸ Lorenz—Catalogue de la Librairie Francaise, τόμοι 17, καὶ χωριστά : 1ο Τὰ ἔργα τοῦ Μάτερλικχ εἶναι καταγραμμένα ὅλα στὸ ἐσώφυλλο τοῦ τελευταίου τυπωμένου ἔργου του, ἂ δὲν κάνει λάθος, τὴ «La vie des Abeilles» γιὰ τὸ ποιητικὸν τὸ ἔργο ἔχονε γραμμένα πολλοὶ, ἐν φυλλίδι ἀνάμειχτα αὐτὰ εἶναι τοῦ Gerard Lehong, τυπωμένο στὸ 1898. 2ο Τὰ μελοδραματικὰ ἔργα τοῦ Βίγγερ εἶναι μεταφρασμένα ὅλα στὸ γαλλικὸ, καὶ ἀπὸ πολλοὺς μάλιστα ὁ Ἰωσηφίνος Πελλαδᾶν τὴ ἔχει μεταφρασμένα ὅλα μὰζι, μὲ βιογραφικὰ καὶ κριτικὰ σημειώματα μελέτις ἔχονε γραφῆς πολλὰς, καὶ γι' αὐτὰς κοῖτα σὲ σελ. 524 καὶ 525 τοῦ 17 τόμου τοῦ καταλόγου τοῦ Lorenz. 3ο Γιὰ τὸ Στρίντμπεργ δὲν ξέρει ἂν ἔχονε μεταφραστὴ γαλλικὰ τὰ ἱστορικὰ του ἔργα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα θὰ τὸ μάθεις εὐκολὰ, κοῖτα καὶ γι' αὐτὸν τὸ Lorenz, τόμ. 15, σελ. 862.— κ. Γ. Ζερ. στὴ Κάλυμνο. Ἄκουσε τί συνέβηκε μὲ τὰ φύλλα σου. Καθὼς μᾶς ἔγραψες, τὰ στέλναμε μέσο τοῦ Πράχτορα τοῦ Χατζῆ Δαούτ καὶ νομίζουμε πὼς τὴ λαβάνεισ' ὅταν ἔβηνο κάποιος φίλος μᾶς ἔστειλε ἀπὸ τὴν Κάλυμνο τὸ φακέλλο κάποιου «Νουμά», στολισμένον μὲ τὴν ἀκόλουθη σημείωσις : «Ἀπεντες οἱ ταξιδιωτῆς Ἕλληνας κατὰ τύχην Εἰδόντες τὸ αἶμα τοῦτο, ὅπερ προέρχεται ἐκ νοσοσῶν κεφαλῶν, ἠπέρσαν πὼς καταδέχεται ὁ κ. Πράχτωρ τῆς Κάλυμνου, περὶ οὗ τῶσον λαμπρῶν ἰδῶν ἔχουσιν οἱ γράφοντες, νὰ λαμβανῆ τὸ ἀνοσιούργημα καὶ ἀποκουτταλωμένον τοῦτο ἐξέμβλωμα τῆς Ἑλλ. γλώσσας, ἐν ἣ ἐδίδαξε καὶ ΕΓΡΑΨΕΝ ὁ θεοκτῆρας Ἰησοῦς Χριστός καὶ ἦν ἐσεβασθῆσαν καὶ λατρεύουσιν ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη». Τὴ σοφὴ αὕτη σημείωσις (πού καθὼς μὴδάνουμε τὴν ξυλόγραφον ὁ γιατρός κ. Π. Α. Παντελίδης, αἰδιοκτῆτης καὶ διευθυντῆς τῶν περιφρήμων εἰς τὴν ἀρχαιότητα κτλ. θερμοπηγῶν εἰς Πέλοπος Νισύρου) θὰν τὴν κορνεϊζοῦμε καὶ θὰν τὴν χρεῖσταιμε στὸ ἱστορικὸν καὶ Ἐθολογικὸν μουσεῖο, ἀπὸ πληροφροῦμεθα ἀπ' αὐτὴν πὼς ὁ Χριστὸς ΕΓΡΑΨΕ, καὶ μάλιστα τὴν καθρέφουσα ! ! !

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Σακίτου ὁδὸς Σταδίου, ἀντίκρου στὴ Βουλῆ, πωλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἓνα καὶ 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν, τὰκόλουθα βιβλία : τοῦ ΓΥΧΑΡΗ «Τὸ ἔργο τοῦ Γενάρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἦλιος καὶ Φεγγάρι» — τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ Ἐκπαιδευτικὴ μὲ ἀναγίνωτριν» — τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμοσύνης», «Μαζωγῆρα καὶ Βρουκόλακας» καὶ «Ἐθνολογικὴ Ἱστορία» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΑΔΗ «Οἱ σκιὲς μου» — τοῦ Χ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ «Ὁ Μέγ' Ἀλέξανδρος» — τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «Ὁ Ἀναγνίστητος» (δρᾶμα) — τοῦ ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Πλάτ καὶ τὰ Καυσοῦρια» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιά» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανὸ καὶ πεθαμένον» καὶ «Ὁ Ἄσωτος» (δραματὰ) — τοῦ ΔΟΥΓΟΥ «Ἄσπρος καὶ Κόκκιν» (μεταφρ. Βουτιερῆ) — τοῦ ΕΥΡΗΠΙΔΗ «Ἡ Μήδεια» (μεταφρ. Περικαλίτη) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «Ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).
Ἡ ΙΜΙΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλεξ. Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν.
Ὁ ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμάσκου, χροσοδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. γρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν
Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ἰαμβοὶ καὶ Ἀναπαιστῶν» — «Τρισεύγενη» — «Γράμματα» — «Ἀσάλευτη Ζωή», 6 δρ. ἀντὶς 12 πού πωλοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα Γιὰ τὶς ἐπερτίαις 6,50 καὶ γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν 7 φρ. γρ. δίχως ἄλλο ἐξόδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά.
Τοῦ ΙΔΑ «Μαρτυρῶν καὶ ἠρώων ἀίμα.» δρ. 2.
Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Παισιολογία (δρ. 1) — Κριτικὴ τοῦ ἀδελοῦ λογιῶν τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δαιμονολογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλία (λεφτὰ 50)
Τῆς κ. ΕΥΡΗΝΗΣ ΑΕΝΤΡΙΝΟΥ Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιοῦ καὶ οἱ διὸ θάνατοι δρ. 3.
Τοῦ ΗΛΙΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗ Ὁ Προσκυνητῆς δρ. 1